

РЕШЕНИЕ

№ 388

гр. София, 23.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-16, в публично заседание на четиринадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Валерия Братоева

при участието на секретаря Снежана П. Тодорова
като разгледа докладваното от Валерия Братоева Търговско дело № 20221100901409 по описа за 2022 година

РЕШИ:

РЕШЕНИЕ №

гр. София, 23.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИЯТ ГРАДСКИ СЪД, ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ, VI-16 състав, в публично съдебно заседание на четиринадесети март две хиляди двадесет и трета година, в състав:

СЪДИЯ: ВАЛЕРИЯ БРАТОЕВА

при секретар Снежана Тодорова разгледа докладваното от съдията търговско дело № 1409 по описа за 2022 г. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 365 и сл. ГПК.

Образувано е по предявен от ЗД “Б.И.” АД, ЕИК ****, със седалище гр. София и адрес на управление: гр. София, бул. ****, представлявано от С.С.П. и К.Д.К., чрез пълномощника адв. М. Г., срещу ЗАД “ОЗК-3.” АД, ЕИК ****, гр. София, жк. „Възраждане” ул. „****”, иск за заплащане на сумата 40338,78 лева – главница, представляваща обезщетение, изплатено от ищеца в качеството му на застраховател по имуществена застраховка Автокаско, която главница се претендира в резултат на суброгация в правата на увреденото лице, от

застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на делинквента, заедно с ликвидационни разноски в размер на 15 лева, ведно със законната лихва от датата на предявяване на исковата молба – 28.07.2022 г. до погасяването □, като се репарират и разноските по делото.

В исковата молба се твърди, че в резултат на настъпило на 22.04.2020 г. в гр. София, на кръстовището на бул. „Черни връх“ и ул. „Филип Кутев“ ПТП, бил увреден лек автомобил марка „БМВ“, модел „М50Д“, с регистрационен № ****, по отношение на който при ищеца била сключена имуществена застраховка „Автокаска“, обективирана в полица № Е19990007882. За причинените щети ищецът заплатил обезщетение в размер на 96600,00 лева. Вина за настъпилото ПТП имал Ц.М.М., който при управлението на лек автомобил марка „Фиат Фиорино“, с рег. № ****, нарушил ЗДвП и предизвикал произшествието. Собственикът на посочения автомобил бил страна по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, сключена с ответника ЗАД „ОЗК-З.“ АД, поради което със заплащане на застрахователното обезщетение, ищецът се суброгирал в правата на увреденото лице срещу застрахователя по гражданската отговорност на делинквента. До ответника била изпратена регресна покана за заплащане на сумата 96600 лева, представляваща заплатено застрахователно обезщетение по застраховка „Каско“, като в резултат на прихващане ответникът възстановил само сумата 56276,22 лева, поради което ищецът предявява иск за принудителното удовлетворяване на незаплатената част от вземането си в размер на 40338,78 лева и за сумата 15 лева - ликвидационни разноски.

В отговора на исковата молба, ЗАД „ОЗК-З.“ АД оспорва основателността на предявения иск, като твърди, че погасената чрез прихващане сума била съответна на размера на претърпените вреди и задължението на ответника било погасено в цялост, а претенцията на ищеца била несъответна на пазарната стойност на щетите и на застрахования автомобил.

В допълнителната искова молба ищецът поддържа предявения иск, като оспорва твърденията за завишена пазарна стойност на щетите.

В допълнителния отговор ответникът поддържа възраженията си срещу иска и счита, че пазарната стойност на автомобила била завишена, без това да се основава на обективни фактори.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение, намира от фактическа и правна страна следното:

Страните не спорят и с определение от 31.10.2022 г. за безспорни и ненуждаещи се от доказване в отношенията помежду им, са отделени фактите, че на 22.04.2020 г. в гр. София, на кръстовището на бул. „Черни връх“ и ул. „Филип Кутев“ произтекло ПТП между лек автомобил марка „БМВ“, модел „М50Д“, с регистрационен № **** и лек автомобил марка „Фиат Фиорино“ с рег. № ****, към който момент гражданската отговорност на водача на последния била застрахована от ЗАД „ОЗК-З.“ АД, което чрез прихващане изплатило по суброгационната претенция на ищеца сумата 56276,22 лева, представляваща част от заплатеното от ищеца застрахователно обезщетение по застраховка „Каско“ в общ размер на 96600 лева.

Видно от представената застрахователна полица № Е19990007882, за периода 17.05.2019 г. - 16.05.2020 г. ЗД „Б.И.“ АД се съгласило да осигури покритие на рисковете, включени в обхвата на имуществена застраховка „Автокаска“, съгласно приложимите общи условия, по отношение на лек автомобил марка „БМВ“, модел „М50Д“, с регистрационен № ****, с уговорена застрахователна сума 140000 лева. Не е спорно, че рискът ПТП,

принципно дефиниран като събитие, възникнало в процеса на движението на пътното превозно средство и предизвикало нараняване или смърт на хора, повреда на пътното транспортно средство, път, пътното съоръжение, товар или други материални щети, е покрит от предоставената застрахователна закрила.

Видно от свидетелство за регистрация „Т.С.*“ ЕООД е вписано като носител на правото на собственост с обект МПС, представляващо лек автомобил марка „БМВ“, модел „М50Д“, с регистрационен № ****, който факт не е спорен в производството, като към приключване на устните състезания няма данни регистрацията на автомобила да е прекратена.

Застрахователят ЗД „Б.И.“ АД определил в доклад от 02.06.2020 г. обезщетение на база експертна оценка в размер на 96600 лева, което било прието от застрахованото лице, видно от сключено на 18.05.2020 г. споразумение и изплатено с 6 банкови превода, за които са представени съответните платежни нареждания.

Ищецът поканил ЗАД „ОЗК-3.“ АД да възстанови сумата, заплатена в полза на увреденото лице - „Т.С.*“ ЕООД в размер на 96600 лева и 15 лева – ликвидационни разноси, като ответникът признал дължимост на сумата 56276,22 лева, която била погасена чрез прихващане. Видно от техническата експертиза на ответника по щета 0410-110-1847/2020 г. в одобрената за плащане сума са **включени 15 лева ликвидационни разноси.**

В производството са приети заключения на еднолична и тричленна съдебно-автотехническа експертиза, които съдят кредитира като обосновани и съответни на събраните в производството доказателства.

Вещото лице, изготвило едноличното заключение, съобразявайки представения констативен протокол за ПТП № К-186/22.04.2020 г. приема, че на 22.04.2020 г. около 14:45 часа лек автомобил марка „Фиат Фиорино“, с рег. № **** се движел по ул. „Филип Кутев“ и навлизайки при червен сигнал на светофара в кръстовището с бул. „Черни връх“ и реализирал ПТП с движещия по булеварда лек автомобил марка „БМВ“, модел „М50Д“, с регистрационен № ****, който в резултат на контакта се завъртял и със задната част се ударил в метален стълб. Вредите по застрахования при ищеца автомобил отговарят на описания в констативния протокол механизъм на ПТП и се намират в причинна връзка със същото.

Общият размер на причинените на лекия автомобил марка „БМВ“, модел „М50Д“, с регистрационен № **** вреди към датата на процесното ПТП, определен по средни пазарни (сервизни) цени възлиза на сумата 103667,56 лева, при калкулиране на нови части, с които да бъдат заменени увредените детайли и труд. Пазарната стойност на увредения автомобил към настъпване на произшествието била 88200 лева, поради което е налице тотална щета – възстановяването на щетите е икономически неоправдано. Стойността на запазените части е в размер на 20 % от пазарната стойност на автомобила и възлиза на сумата 17644 лева. В този случай размерът на дължимото обезщетение за репарирание на вредите е 70575 лева.

Определената в заключението на едноличната експертиза пазарна стойност на автомобила, е оспорена от ищеца, поради неотчитане на налично допълнително оборудване, поради което е изслушано и заключение, изготвено от три вещи лица, които приемат, че пазарната цена на автомобила е 88950 лева, при съобразяване на допълнителното му оборудване и изминатия към момента на ПТП пробег. Посочената стойност настоящият състав приема за пазарната такава, с оглед факта на съобразяване от тричленната експертиза

на данните от търговеца, от който е закупен лек автомобил марка „БМВ“, модел „М50Д“, с регистрационен № ****, за допълнителното му оборудване, което повишава стойността му.

Други доказателства от значение за спора не са ангажирани, а необсъдените касаят установяването на безспорни в производството факти.

Относно иска с правна квалификация чл. 411 КЗ вр. чл. 45 ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 411 КЗ в случаите, когато причинителят на вредата има сключена застраховка "Гражданска отговорност", застрахователят по имуществената застраховка встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата или неговия застраховател по застраховка "Гражданска отговорност" - до размера на платеното обезщетение и обичайните разноси, направени за неговото определяне. Застрахователят по имуществена застраховка може да предяви вземанията си направо към застрахователя по "Гражданска отговорност".

Следователно, основателността на предявения иск, се обуславя от установяване при условията на главно и пълно доказване на фактите: наличие на застрахователно правоотношение по имуществена застраховка „Автокаско“, извършено от ищеца плащане на обезщетение по тази застраховка за вреди, които са настъпили в пряка причинна връзка с противоправното поведение на лице, чиято гражданска отговорност е покрита от ответника, като на доказване подлежи и размерът на вредите.

Спорът в настоящия случай се концентрира върху пазарната стойност на застрахования увреден лек автомобил марка „БМВ“, модел „М50Д“, с регистрационен № ****, като останалите факти не са спорни.

Няма спор, че към настъпване на вредоносното събитие – ПТП, е налице валидно застрахователно правоотношение между ищеца и трето за спора лице – „Т.С.“ ЕООД, елемент от правната сфера на което е правото на собственост върху увредения лек автомобил марка „БМВ“, модел „М50Д“, с регистрационен № ****, което включва в съдържанието си задължение за ищеца да обезщети застрахованото лице за вредите от реализирал се покрит риск. Няма съмнение, че такъв риск е осъществен - при настъпилото на 22.04.2020 г. ПТП застрахованата движима вещ е увредена. Ищецът, в изпълнение на задължението си по договора, е обезщетил застрахованото лице за претърпените вреди, като с банкови преводи престирали суми в общ размер от 96600 лева.

Тази престация на застрахователното обезщетение ответникът не оспорва, съответно с извършването □ ищецът – застраховател по имуществената застраховка се суброгира в правата на увреденото лице („Т.С.“ ЕООД) срещу прекия причинител на щетата (чл. 411 КЗ) до размера на престираното на увредения обезщетение и обичайните разноси, направени за неговото определяне, в случая претендирани да възлизат на сумата 15 лева, размерът на които не се оспорва от ЗАД „ОЗК-З.“ АД и е включен в одобрената за плащане сума, с която е извършено прихващане.

Ответникът ЗАД „ОЗК-З.“ АД се е съгласило да отговаря за вредите, причинени при използването на лек автомобил марка „Фиат Фиорино“, с рег. № ****, съгласно сключен договор за застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, съответно, за да бъде ангажирана отговорността му е достатъчно щетите на лек автомобил марка „БМВ“, модел „М50Д“, с регистрационен № **** да са в пряка причинно-следствена връзка с противоправно поведение на застрахования при ответника водач Ц.М.М..

С извършеното частично плащане по суброгационната претенция в размер на сумата

56276,22 лева, ЗАД "ОЗК-3." АД извънсъдебно признало правопораждащите вземането на ищеца по застраховка „Автокаско факти.

Неблагоприятните изменения в правната сфера на собственика лек автомобил марка „БМВ“, модел „М50Д“, с регистрационен № **** – щети по предна и задна част на същия са настъпили в резултат на допуснатото от Ц.М.М. нарушение на задължението, предвидено в чл. 47 ЗДвП - водач на пътно превозно средство, приближаващо се към кръстовище, трябва да се движи с такава скорост, че при необходимост да може да спре и да пропусне участниците в движението, които имат предимство, като същият навлязъл в кръстовището при забранителен сигнал на светофора. Пряката причинна връзка между поведението на водача на лек автомобил марка „Фиат Фиорино“, с рег. № **** и увреждането на застрахования лек автомобил е установена чрез кредитираното заключение на едноличната автотехническата експертиза.

Субективният елемент от състава на гражданския деликт – вината, съгласно чл. 45, ал. 2 ЗЗД, се презюмира, като в тежест на ответната страна е да проведе обратно доказване, като ангажира съответни доказателства за липсата ѝ. Съдът намира обратно доказване да не е неосъществено и презумпцията - за необорена.

По отношение обема на отговорността на ответника, в качеството му на застраховател по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, следва да се има предвид следното.

По аргумент от чл. 386, ал. 2 КЗ, която норма предвижда, че при настъпване на застрахователно събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение, което е равно на действително претърпените вреди към деня на настъпване на събитието, освен в случаите на подЗ. и З. по договорена застрахователна стойност (каквито хипотези не са налице), се извежда принципът за реална обезвреда на вредите на застрахованото имущество. В приложението му, съдът намира, че при настъпване на застрахователно събитие - покрит риск по договор за имуществено З., дължимото обезщетение следва да бъде изчислявано по пазарната стойност на претърпяната вреда към момента на настъпване на събитието. В резултат на реализирания се риск, правната сфера на собственика на лек автомобил марка „БМВ“, модел „М50Д“, с регистрационен № **** е увредена със стойността на щетите, причинени на обекта на вещното право – процесния лек автомобил.

С решение от 08.07.2010 г. по търг. дело № 652/2009 г. на I-во ТО, ВКС, постановено по реда на чл. 290 ГПК и представляващо уеднаквена практика на ВКС, е прието, че при съдебно предявена претенция за заплащане на застрахователно обезщетение съдът следва да определи застрахователното обезщетение по действителната стойност на вредата към момента на настъпване на застрахователното събитие, като ползва заключение на вещо лице. Застрахователят по имуществена застраховка встъпва в правата на увреденото лице до размера на платеното обезщетение, но само доколкото това обезщетение не надвишава размера на действително претърпените вреди. Разпоредбата на чл. 400, ал. 1 КЗ установява за действителна стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго от същия вид и качество, а за възстановителна, съгласно ал. 2 на същия текст, стойността за възстановяване на имуществото с ново от същия вид и качество, в това число всички присъщи разходи за доставка, монтаж и други, без прилагане на обезценка.

В случая, съгласно кредитираното заключение на тричленната съдебно-автотехническата експертиза, действителната (пазарна) стойност на автомобила към момента на настъпване на застрахователното събитие е 88950 лева, а пазарната стойност на ремонтните дейности за привеждането му в състоянието отпреди настъпване на ПТП –

103667,56 лева, която сума надхвърля пазарната стойност на автомобила, поради което е налице тотална загуба на застрахованата вещ.

Необходимо е да се посочи, че релевантна е пазарната стойност на застрахованата вещ – лек автомобил към момента на проявлението на събитието, представляващо покрития застрахователен риск. Няма отношение към определянето на тази стойност фактори като цената, срещу която автомобилът е придобит и прилагана ли е по отношение на тази цена търговска отстъпка или не. В настоящото производство е от значение стойността, която застрахованото имущество има към момента на увреждането му и тази стойност е определена чрез изслушаните заключения на вещи лица, разполагащи с необходимите специални знания.

Съгласно т. 7.1 от раздел VIII от приложимите към договора за имуществена застраховка общи условия, застрахователят обявява тотална загуба на СПС (сухопътно превозно средство) когато разходите за възстановяване на СПС надхвърлят 70 % (седемдесет процента) от застрахователната сума на застрахованото СПС. Застрахователната стойност на лек автомобил марка „БМВ“, модел „М50Д“, с регистрационен № ****, е 140000 лева, като определените от застрахователя разходи за възстановяването му възлизат на сумата 96600 лева, която представлява 69 % от застрахователната сума, поради което застрахователят не е обявил тотална загуба на застрахованото имущество, в съответствие с приложимите общи условия.

Установената в настоящото производство пазарна стойност на застрахования автомобил марка „БМВ“, модел „М50Д“, с регистрационен № ****, е значително по-ниска от застрахователната - 88950 лева, при стойност на причинените щети в размер на 103667,56 лева, което означава, че е налице тотална щета на превозното средство по смисъла на чл. 390 КЗ - стойността на разходите за необходимия ремонт надвишава 70 % от действителната му стойност към датата на настъпване на застрахователното събитие (22.04.2020 г.). При това положение застрахователят по имуществената застраховка е следвало да обяви пълна загуба и да изплати обезщетение в размер на застрахователната сума (140000 лева), но не повече от действителната стойност на МПС (88950 лева), което обезщетение е трябвало да бъде намалено със стойността на запазените части, които застрахованият задържа. В производството твърдения останките от лек автомобил марка „БМВ“, модел „М50Д“, с регистрационен № **** да са предадени на застрахователя не са излагани, поради което дължимото обезщетение е следвало да бъде намалено с 20 % или застрахователят-ищец е бил правно задължен да престира обезщетение в размер на 71160 лева (88950 лева (пазарна стойност на автомобила) – 17790 лева (пазарна стойност на останките)).

В този случай липсата на дерегистрация на автомобила е без значение. Съгласно решение № 44 от 02.06.2015 г. по т. д. № 775/2014 г., Т. К., I Т. О. на ВКС, дължимостта на обезщетението за настъпила тотална загуба не е обусловена от факта на прекратяване на регистрацията на превозното средство. Изпълнението/неизпълнението на задължението за дерегистрация и представянето пред застрахователя на доказателства за това, има значение за началния срок на забавата, но не и за дължимостта на застрахователното обезщетение за настъпилия застрахователен риск.

Застрахователят по имуществена застраховка встъпва в правата на увреденото лице до размера на заплатеното обезщетение, **но само доколкото това обезщетение не надвишава размера на действително претърпените вреди**. В настоящия случай, застрахователят е престира обезщетение, надхвърлящо обема на действително претърпените вреди, а

отговорността на делинквентата е ограничена до последните, съответно тя определя и рамкира обема на отговорността на застрахователя му по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“.

В случая от размера на пазарната стойност на увредения автомобил следва да се приспадне стойността на запазените части, които едноличната експертиза определя да представляват 20 %. Възможността да се приспада стойността на запазените части от размера на дължимото обезщетение се основана на принципа, че тези запазени части могат да бъдат реализирани на вторичния пазар и срещу същите да се получи насрещна престация, като по този начин загубите (неблагоприятното изменение в имуществото на застрахования) се компенсират с ползите (пазарната цена на запазените части), които са останали в собственост на застрахования и в резултат на разпореждането с тези станки, същият би могъл да реализира приход.

По изложените съображения, ищецът е бил правно задължен да престира обезщетение до размера на сумата 71160 лева, от която ответникът е погасил чрез прихващане 56276,22 лева, поради което предявеният иск за репарирание на престираното обезщетение по застраховка „Каско“ е основателен за сумата от 14883,78 лева (71160 лева – 56276,22 лева), представляваща непогасен остатък от суброгационното право на ищеца за изплатено обезщетение за тоталната загуба на лек автомобил марка „БМВ“, модел „М50Д“, с регистрационен № ****, като за разликата над тази сума до предявения размер от 40353,78 лева, искът се налага да бъде отхвърлен.

С оглед изхода на спора, право на разноси се поражда за всяка от страните, пропорционално на уважената, респ. отхвърлена част от иска. Ищецът доказва извършени разноси в общ размер от 3064,15 лева, формиран от сумата 1614,15 лева – внесена държавна такса и 1450 лева – внесени депозити за възнаграждения на вещи лица, съгласно представен списък по чл. 80 ГПК, от които има право на присъждане на сумата 1130,16 лева.

Ответното дружество също релевира претенция за присъждане на разноси, съгласно представен списък по чл. 80 ГПК, като доказва извършени такива в размер на общо 2338,37 лева, включващи 250 лева – внесен депозит за вещо лице и 2088,37 лева – заплатено адвокатско възнаграждение, от които разноси ищецът следва да му заплати сумата 1475,90 лева, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК.

При тези мотиви, съдът

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА ЗАД “ОЗК-З.” АД, ЕИК ****, гр. София, жк. „Възраждане” ул. „****, да заплати на ЗД “Б.И.” АД, ЕИК ****, със седалище гр. София и адрес на управление: гр. София, бул. ****, представлявано от С.С.П. и К.Д.К., на основание чл. 411 КЗ, сумата 14883,78 лева (четирнадесет хиляди осемстотин осемдесет и три лева и седемдесет и осем стотинки) – непогасен остатък от суброгационно вземане, представляващо заплатено обезщетение за вредите, причинени на лек автомобил марка „БМВ“, модел „М50Д“, с регистрационен № **** от настъпило на 22.04.2020 г. в гр. София ПТП, заедно със законната лихва върху главницата от предявяването на исковата молба – 28.07.2022 г. до окончателното □ плащане, както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата 1130,16 лева (хиляда сто и тридесет лева и шестнадесет стотинки) - разноси за производството, пропорционално на уважената част от иска, като ОТХВЪРЛЯ иска за разликата над сумата

14883,78 лева до предявения размер от 40353,78 лева.

ОСЪЖДА ЗД “Б.И.” АД, ЕИК ****, със седалище гр. София и адрес на управление: гр. София, бул. ****, представлявано от С.С.П. и К.Д.К., да заплати на ЗАД “ОЗК-З.” АД, ЕИК ****, гр. София, жк. „Възраждане” ул. „****”, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, сумата 1475,90 лева (хиляда четиристотин седемдесет и пет лева и деветдесет стотинки) – разноси за производството, пропорционално на отхвърлената част от иска.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред СОФИЙСКИЯ АПЕЛАТИВЕН СЪД в двуседмичен срок от връчването му на страните.

СЪДИЯ:

Съдия при Софийски градски съд: _____